

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Matyášové a soudců Mgr. Jany Brothánkové a Mgr. Ondřeje Mrákoty v právní věci žalobce: **K. Q.**, zast. Mgr. Janem Vlkem, advokátem, se sídlem Římská 14, Praha 2, proti žalovanému: **Krajský úřad Plzeňského kraje**, se sídlem Škroupova 18, Plzeň, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Plzni ze dne 31. 8. 2015, č. j. 30 A 95/2015 - 20,

t a k t o :

Usnesení Krajského soudu v Plzni ze dne 31. 8. 2015, č. j. 30 A 95/2015 - 20, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I.

Vymezení věci

Městský úřad Planá dále jen „stavební úřad“) vydal dne 5. 5. 2015 rozhodnutí pod č. j. 1556/2014/52/VUP-R2472, kterým podle § 133 odst. 4 ve spojení s § 132 odst. 3 písm. a), b) a c) stavebního zákona vyzval žalobce k účasti na kontrolní prohlídce, a ve smyslu § 172 odst. 5 stavebního zákona mu uložil povinnost umožnit oprávněným úředním osobám vstup do zemědělské stavby na pozemku st. p. 8/3 v katastrálním území Pístov za účelem zjištění, zda uvedená stavba (či změna uvedené dokončené stavby ve smyslu § 2 odst. 4 stavebního zákona) byla provedena v souladu s rozhodnutím nebo opatřením stavebního úřadu, zda je užívána k povolenému účelu či zda neohrožuje život nebo zdraví osob nebo zvířat, bezpečnost a životní prostředí. Žalobce proti rozhodnutí stavebního úřadu podal dne 12. 5. 2015 odvolání; o odvolání rozhodl žalovaný rozhodnutím ze dne 21. 7. 2015, č. j. RR/2565/15, sp. zn. ZN/302/RR/15 tak, že odvolání žalobce zamítl a potvrdil rozhodnutí stavebního úřadu.

Proti rozhodnutí žalovaného podal žalobce žalobu, v níž namítal, že stavební úřad není oprávněn nařídit kontrolní prohlídku stavby, celé řízení o odstranění stavby je vedeno protiprávně, správní orgány obou stupňů se odmítají zabývat tvrzeními žalobce a neprovedly jím navrhované důkazy a prohlídka stavby se za nezměněného stavu již opakovaně konala. Poukázal na skutečnost, že rozhodnutí správních orgánů byla vydána v řízení o odstranění stavby (vnitřní úpravy uvedené stavby), které je vedeno stavebním úřadem pod sp. zn. VUP/1556/2014/Šu. Žalobce dále uvedl, že s ohledem na postoj stavebního úřadu, který trval na odstranění stavby namísto toho, aby se zabýval argumenty žalobce a důkazními návrhy, že předmětný dům od počátku sloužil k bydlení, napadl žalobou část územního plánu, která stanovila pro území jeho stavby způsob využití „výroba zemědělská“. Krajský soud v Plzni na základě této žaloby rozsudkem ze dne 19. 3. 2015, č. j. 59 A 5/2014 – 123, zrušil část územního plánu s odůvodněním, že územní plán nerespektuje zjištěnou skutečnost, že nemovitost žalobce vždy sloužila především k bydlení. Zdůraznil, že správním orgánům opakovaně zaslal doklady prokazující, že stavba byla vždy rodinným domem určeným především k bydlení. Žalobce vyjádřil přesvědčení, že práce jím provedené (obnovení přiček, vrácení původních oken při zachování veškeré původní klenby a překladů) nepodléhají stavebnímu povolení či opatření stavebního úřadu.

Postup stavebního úřadu, který konal již třetí místní šetření, označil žalobce za šikanozní. Vyjádřil přesvědčení, že k vydání rozhodnutí o uložení povinnosti umožnění vstupu nejsou splněny podmínky stanovené v § 172 stavebního zákona. Dále uvedl, že postup stavebního úřadu neztěžuje a v minulosti již ohledání místa umožnil. Konstatoval, že v důsledku jím prováděných stavebních úprav nedochází ke změně způsobu užívání a vzhledu stavby, nezasahuje se jimi do nosných konstrukcí a není ovlivněna požární bezpečnost stavby. Stavební práce, pro něž stavební úřad považuje prohlídku stavby za nezbytnou, neprobíhají. Vzhledem k neustupujícímu nátlaku ze strany stavebního úřadu a již uložené pokutě ve výši 10 000 Kč za nesplnění povinnosti vpustit úřednice do svého obydlí, žalobce navrhl, aby krajský soud přiznal žalobě odkladný účinek. Žalobce dále navrhl, aby krajský soud rozhodnutí správních orgánů obou stupňů zrušil.

Krajský soud v Plzni usnesením ze dne 31. 8. 2015, č. j. 30 A 95/2015 – 20, žalobu podle § 46 odst. 1 písm. d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“) ve spojení s § 68 písm. e) a § 70 písm. c) téhož zákona odmítl a rozhodl dále, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení. Krajský soud při posouzení věci dospěl k závěru o paralele mezi § 54 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, a § 172 odst. 1 a 5 stavebního zákona, neboť v obou případech je vlastník povinen strpět úkon správního orgánu a vycházel ze závěrů, k nimž Nejvyšší správní soud dospěl v rozsudku ze dne 15. 2. 2012, č. j. 1 As 20/2012 – 33. Krajský soud zohlednil, že žalobce je účastníkem řízení o odstranění stavby, v jehož rámci byla jakožto dílčí úkon vydána shora uvedená správní rozhodnutí. Žalobce tak bude podle krajského soudu moci napadnout rozhodnutí ve věci samé a rozhodnutí správních orgánů obou stupňů tak mají za této situace povahu rozhodnutí, jimiž se upravuje vedení řízení před správním orgánem ve smyslu § 70 písm. c) s. ř. s.

Proti tomuto usnesení krajského soudu podal žalobce (dále též „stěžovatel“) včas kasační stížnost, v níž namítal, že argument účastenstvím stěžovatele v řízení o odstranění stavby a možností brojit proti případnému rozhodnutí o odstranění stavby může obstát v případě, kdy by se stěžovatel domáhal pouhého určení nezákonnosti řízení o odstranění stavby. Nezákonnost tohoto řízení je však pouze jedním z argumentů stěžovatele, kterým poukazuje na neoprávněnost zásahu stavebního úřadu do svých práv. V této souvislosti stěžovatel uvedl, že řízení o odstranění stavby, jehož je účastníkem, má zcela odlišný předmět od řízení o nařízení kontrolní prohlídky. Za podstatné stěžovatel označil, že pracovníci stavebního úřadu opakovaně narušují jeho domovní svobodu za situace, kdy se za nezměněného stavu kontrolní prohlídka

pokračování

již opakovaně konala. Postup stavebního úřadu je podle stěžovatele nezákonný a šikanózní, neboť od stěžovatelem respektovaného zákazu provádět na stavbě jakékoliv stavební práce se má konat již čtvrtá kontrolní prohlídka. S ohledem na výše uvedené skutečnosti, tak podle stěžovatele dochází rozhodnutími správních orgánů k neoprávněnému zásahu do jeho práv takového charakteru a intenzity, že je nelze vyloučit z přezkumu ve správním soudnictví, a nejedná se pouze o úkony, jimiž se upravuje vedení řízení. Stěžovatel dále vyjádřil nesouhlas se způsobem, jakým krajský soud aplikoval rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 2. 2012, č. j. 1 As 20/2012 – 33, který řeší zcela odlišnou věc (povinnost strpět ohledání energetického zařízení pro výrobu elektřiny umístěného na pozemku) než rozsudek ze dne 23. 4. 2008, č. j. 8 As 40/2007 – 61, v němž se Nejvyšší správní soud zabýval obdobnou situací, jako v posuzované věci, tj. zásahem do domovní svobody účastníka nařízením kontrolní prohlídky. Stěžovatel uzavřel, že ze soudního přezkumu nelze vyloučit rozhodnutí správního orgánu o uložení povinnosti fyzické osobě strpět ohledání v obydlí.

Žalovaný se ke kasační stížnosti vyjádřil stručně tak, že se ztotožňuje s napadeným rozhodnutím krajského soudu.

II.

Posouzení kasační stížnosti

Nejvyšší správní soud nejprve posoudil zákonné náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná, a stěžovatel je v souladu s § 105 odst. 2 s. ř. s. zastoupen advokátem. Poté Nejvyšší správní soud přezkoumal důvodnost kasační stížnosti v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů. Neshledal přitom vady podle § 109 odst. 4 s. ř. s., k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti.

Stěžovatel v kasační stížnosti nepodřadil své námitky zákonným kasačním důvodům ve smyslu § 103 odst. 1 s. ř. s., z obsahu kasační stížnosti i samotné povahy napadeného soudního rozhodnutí je nicméně zřejmé, že stěžovatelem může být tvrzen pouze kasační důvod uvedený v § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., který jako jediný dopadá právě na tvrzenou nezákonnost usnesení o odmítnutí žaloby. Jak vyplývá z konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu, pod tímto důvodem kasační stížnosti se fakticky skrývají i další důvody uvedené v § 103 odst. 1 písm. a), c) a d) s. ř. s. Z povahy věci je vyloučen jen důvod podle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. Právní subsumpce kasačních důvodů pod konkrétní písmena § 103 odst. 1 s. ř. s. je věcí právního hodnocení věci kasačním soudem a nezakládá proto nedostatek návrhu. K tomu srov. například rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 1. 2004, č. j. 2 Afs 7/2003 - 50, publikovaný pod č. 161/2004 Sb. NSS (všechna rozhodnutí zdejšího soudu jsou dostupná z www.nssoud.cz).

Kasační stížnost je důvodná.

Je třeba poznamenat, že námitkou nezákonnosti usnesení o odmítnutí žaloby ve skutkově totožné věci týkající se stejných účastníků se Nejvyšší správní soud zabýval v rozsudku ze dne 6. 11. 2015, č. j. 4 As 215/2015 - 32. Za situace, kdy se skutkový i právní stav věci neliší, proto Nejvyšší správní soud rekapituluje pasáže citovaného rozsudku a vzhledem k jeho vyčerpávajícímu odůvodnění na něj plně odkazuje.

Podle § 172 odst. 1 stavebního zákona, *pověřený zaměstnanec stavebního úřadu, orgánu územního plánování a orgánu obce (dále jen "oprávněná úřední osoba"), pokud plní úkoly podle tohoto zákona, je oprávněn*

vstupovat na cizí pozemky, stavby a do staveb s vědomím jejich vlastníků při a) zjišťování stavu stavby a pozemku, b) opatřování důkazů a dalších podkladů pro vydání správního rozhodnutí nebo opatření.

Podle odst. 3 téhož ustanovení, *do obydlí může oprávněná úřední osoba vstoupit, jen pokud je to nezbytné pro ochranu života, zdraví nebo bezpečnosti osob. Pokud je obydlí užíváno také pro podnikání nebo provozování jiné hospodářské činnosti, může do něj oprávněná úřední osoba vstoupit též, je-li to nezbytné pro plnění úkolů veřejné správy podle tohoto zákona. Uživatel obydlí je v uvedených případech povinen oprávněné úřední osobě vstup do obydlí umožnit.*

Podle odst. 5, *pokud vlastník pozemku nebo stavby bude bránit vstupu oprávněné úřední osobě nebo jí přízvané osobě, může mu stavební úřad rozhodnutím, které je prvním úkonem v řízení, umožnění vstupu nařídít. Odvolání proti takovému rozhodnutí nemá odkladný účinek.*

V posuzované věci je mezi účastníky řízení nesporné, že stavební úpravy prováděné stěžovatelem na jeho nemovitosti spočívají především v obnovení příček a vrácení původních oken, tj. stavebních úpravách již existujícího domu. Účastníci řízení se však již neshodují v tom, jaký je charakter předmětné nemovitosti. Žalovaný totiž ve svém rozhodnutí uvedl, že předmětná stavba je dle aktuálního výpisu z katastru nemovitostí zemědělskou stavbou a dle pasportu stavby ověřeného stavebním úřadem dne 27. 1. 2003 pod č. j. VUP/076/03/PAS 4216 [který určuje účel užívání stavby ve smyslu § 104 zákona č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění účinném do 31. 12. 2006], stavbou obsahující pouze prostory nesloužící k bydlení, s tím, že využití uvedené stavby a uvedených prostor nebylo ode dne ověření pasportu stavebním úřadem až doposud žádným rozhodnutím ani opatřením změněno, a nejde tedy o stavbu určenou k bydlení. Stěžovatel naproti tomu opakovaně upozorňuje na skutečnost, že jeho nemovitost v minulosti vždy sloužila především k bydlení, za tímto účelem ji stěžovatel koupil a hodlá ji takto využívat (viz přípis stěžovatele ze dne 19. 1. 2015 adresovaný stavebnímu úřadu).

Charakterem domu stěžovatele se již zabýval Krajský soud v Plzni v rozsudku ze dne 19. 3. 2015, č. j. 59 A 5/2014 – 123, který po podrobném zhodnocení všech relevantních skutečností (historie předmětné nemovitosti, jejího využívání a současného stavu) dospěl k závěru, že došlo k výrazné dominanci obytné funkce stavby nad její funkcí hospodářskou, a lze tak uvažovat o úředním určení předmětné stavby jako stavby pro bydlení (bytový dům nebo rodinný dům), a to jak pro účely katastrální, tak zejména pro účely stavebně právní. Nejvyšší správní soud z tohoto závěru krajského soudu ve smyslu § 52 odst. 2 s. ř. s. vychází, a nahlíží proto na stěžovatelovu nemovitost jako stavbu převážně určenou pro bydlení, na níž stěžovatel provádí stavební úpravy (stavbu ve smyslu § 2 odst. 4 stavebního zákona).

Nejvyšší správní soud zdůrazňuje, že ať v nemovitosti určené k bydlení probíhá stavba (stavební úpravy) či nikoliv, jedná se o obydlí ve smyslu čl. 12 Listiny základních práv a svobod, pokud ji její vlastník využívá, popř. má prokazatelně v úmyslu ji využívat k bydlení. Nejvyšší správní soud má s ohledem na výše uvedené za to, že v posuzované věci je třeba s ohledem na skutečnost, že žalobce zamýšlí svou nemovitost využívat k bydlení, vycházet ze závěrů, k nimž dospěl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 23. 4. 2008, č. j. 8 As 40/2007 – 61, v němž se jednalo o případ, kdy bylo podle § 54 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu žalobkyni, jakožto nájemkyni bytu, uloženo strpět ohledání na místě ve všech prostorách tohoto bytu. Nejvyšší správní v této věci vyslovil, že „podle článku 36 odst. 2 Listiny ten, kdo tvrdí, že byl na svých právech zkrácen rozhodnutím orgánu veřejné správy, může se obrátit na soud, aby přezkoumal zákonnost takového rozhodnutí, nestanoví-li zákon jinak. Z tohoto ustanovení je zřejmé, že ústavodárce vycházel z generální přezkumné klauzule. To znamená, že není nutno stanovit zvláštními zákony, že to či ono rozhodnutí může být podrobeno soudnímu přezkumu. I když zákon o tom mlčí, je pravomoc soudu založena. Naopak vyluka ze soudního přezkumu musí být v zákoně výslovně stanovena. Nutno je však vzít zřetel i na další část

pokračování

tohoto ustanovení Listiny, dle kterého z pravomoci soudu nesmí být vyloučeno přezkoumávání rozhodnutí týkajících se základních práv a svobod podle Listiny. Mezi tyto základní práva a svobody patří i ochrana obydlí (článek 12 Listiny). Se zřetelem na tato ustanovení nelze z přezkoumání rozhodnutí soudem ve správním soudnictví vyloučit rozhodnutí správního orgánu o uložení povinnosti fyzické osobě strpět místní ohledání v bytě užívaném k bydlení touto osobou.“ Nejvyšší správní soud dále konstatuje, že právo na ochranu obydlí není na místě vykládat restriktivně. V tomto ohledu zdejší soud poukazuje na rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ze dne 2. 10. 2014 ve věci *DELTA PEKÁRNÝ a. s. proti České republice*, č. stížnosti 97/11, v němž Evropský soud pro lidská práva v návaznosti na svou předchozí judikaturu konstatoval, že i šetření Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže provedené v obchodních prostorách uvedené společnosti představuje zásah do jejího práva na respektování obydlí ve smyslu článku 8 Úmluvy.

Nejvyšší správní soud si je vědom, že rozhodnutí správních orgánů byla v posuzované věci vydána za účelem zjištění relevantních skutečností (stavu stavby stěžovatele). Takováto rozhodnutí často nezasahují do hmotných práv účastníka řízení ale pouze do práv stanovených pro vlastní vedení řízení. S přihlédnutím k výše uvedenému však dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že rozhodnutí správních orgánů v posuzované věci jsou způsobilá zasáhnout do práva stěžovatele na ochranu obydlí a nejedná se tak o pouze procesní rozhodnutí, která je možné podřadit pod výluky ze soudního přezkumu dle 70 písm. c) s. ř. s., ale o rozhodnutí ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s., která podléhají soudnímu přezkumu.

Na výše uvedeném závěru pak nemění nic ani rozsudek zdejšího soudu ze dne 15. 2. 2012, č. j. 1 As 20/2012 - 33, jímž argumentoval krajský soud. Nejvyšší správní soud k tomu uvádí, že je rozdíl mezi usnesením o ediční povinnosti vydaným dle § 54 odst. 1 správního řádu a rozhodnutím, kterým se ukládá povinnost vlastníku nemovitosti strpět vstup úředních osob dle § 172 odst. 5 stavebního zákona. Povinnost dle § 54 odst. 1 lze uložit při dokazování v rámci správního řízení, zatímco povinnost vpustit úřední osobu na pozemek či do stavby lze vlastníku dle § 172 odst. 5 stavebního zákona uložit ve správním řízení nebo i mimo ně. Stavební zákon tuto zvláštní úpravu obsahuje právě proto, že jde o kvalifikovaný zásah do práv jednotlivců, jednak do práva na ochranu vlastnictví, především ovšem o potenciální zásah do práva na ochranu obydlí dle čl. 12 Listiny, resp. čl. 8 Úmluvy (srov. k tomu výslovnou úpravu v § 172 odst. 3 stavebního zákona). Nejvyšší správní soud má tedy stejně jako stěžovatel za to, že ze závěrů uvedených ve věci sp. zn. 1 As 20/2012 nelze v posuzované věci vycházet. Je tomu tak v první řadě proto, že v citovaném případě bylo v rámci řízení o udělení licence, iniciované žalobcem, usnesením podle § 54 odst. 1 správního řádu žalobci uložena povinnost strpět ohledání energetického zařízení pro výrobu elektřiny umístěného na jeho pozemku. Jednalo se tudíž o odlišný případ, v němž ani potenciálně nemohlo dojít k zásahu do práva na respektování obydlí, neboť se jednalo o venkovní zařízení k výrobě elektřiny, tedy nikoli o stavbu určenou k bydlení jako v posuzované věci, ani o uzavřené obchodní prostory, jak tomu bylo ve věci *DELTA PEKÁRNÝ*. Vedle toho lze poukázat na to, že v nyní posuzovaném případě jde o aplikaci jiného ustanovení jiného právního předpisu.

Nejvyšší správní soud se shoduje s krajským soudem potud, že stěžovatel bude moci napadnout rozhodnutí vydané ve věci samé, tj. rozhodnutí o nařízení odstranění stavby, pokud bude vydáno, neboť je účastníkem tohoto řízení zahájeného podle § 129 odst. 2 stavebního zákona. Předmětem řízení o odstranění stavby však nebude posouzení, zda byly při kontrolní prohlídce stavby a nařízení povinnosti vpustit do nemovitosti stěžovatele pracovníky stavebního úřadu splněny podmínky uvedené v § 172 odst. 1 až 5 stavebního zákona, ale to, zda jsou splněny podmínky pro nařízení odstranění stavby stanovené v § 129 odst. 1 písm. b) téhož zákona. Stěžovateli lze tudíž přisvědčit, že řízení o odstranění stavby, jehož je účastníkem, má zcela odlišný předmět od nařízení povinnosti strpět úřední prohlídku nemovitosti. Je navíc jistě možné,

že stavební úřad ve shodě s názorem stěžovatele dospěje k závěru, že stavební úpravy provedené stěžovatelem nejsou neoprávněnou stavbou a jejich odstranění nenařídí. Bylo by v takovém případě zcela nesmyslné tvrdit, že stěžovatel by se mohl domáhat soudního přezkumu takového rozhodnutí stavebního úřadu s tím, že provedená kontrolní prohlídka byla nezákonná. Taková skutečnost by totiž ve vztahu ke způsobu rozhodnutí ve věci byla zcela irelevantní, žaloba stěžovatele proti takovému rozhodnutí (ve skutečnosti však pouze směřující proti jinému rozhodnutí stavebního úřadu) by zřejmě musela být považována za nepřípustnou podle § 68 písm. d) s. ř. s.

Dále je nutno zohlednit již výše uvedenou skutečnost, že rozhodnutími správních orgánů obou stupňů došlo k zásahu do práva na respektování obydlí stěžovatele. Jak vyplývá ze shora citovaného rozsudku Evropského soudu pro lidská práva ve věci *DELTA PEKÁRNY* proti České republice, aby zásah do práva na ochranu obydlí byl shledán souladným s čl. 8 Úmluvy, je třeba mj. zkoumat, zda je takový zásah nezbytný v demokratické společnosti a v rámci tohoto kritéria soud zvláště zjišťuje, zda vnitrostátní právo obsahuje účinné záruky proti zneužití oprávnění státního orgánu zasahovat do chráněného obydlí. Taková záruka je dána, pokud je prohlídka prováděna buď na základě rozhodnutí nezávislého soudu či s jeho svolením, případně je prohlídka nařízena rozhodnutím správního orgánu, které podléhá soudnímu přezkumu, nebo alespoň musí existovat účinná možnost následné soudní kontroly zákonnosti a nezbytnosti prohlídky (bod 86 a 87 citovaného rozsudku). V nyní posuzované věci nebyla kontrolní prohlídka nařízena rozhodnutím soudu, ani nemohla být předmětem následné kontroly v rámci soudního přezkumu rozhodnutí správního orgánu ve věci odstranění stavby (srov. výše) ani např. na základě zásahové žaloby (prohlídka byla nařízena rozhodnutím správního orgánu, žaloba by proto byla nepřípustná, srov. § 85 s. ř. s.). Z uvedených důvodů tedy jedinou možností, jak dosáhnout účinné soudní kontroly zásahu do práva na nedotknutelnost obydlí ve smyslu výše uvedené judikatury Evropského soudu pro lidská práva, představuje žaloba proti rozhodnutí vydanému podle § 172 odst. 5 stavebního zákona.

Použitelností § 70 písm. c) s. ř. s., které vylučuje ze soudního přezkumu rozhodnutí, kterými se pouze upravuje vedení řízení, se zabýval rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v usnesení ze dne 17. 7. 2008, č. j. 7 Afs 13/2007 - 54, č. 1720/2008 Sb. NSS, v souvislosti s otázkou soudní přezkoumatelnosti rozhodnutí o delegaci místní příslušnosti správce daně podle § 5 odst. 3 zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků. Rozšířený senát dospěl k názoru, že takové rozhodnutí není rozhodnutím, kterým se pouze upravuje vedení řízení. Poukázal jednak na to, že správce daně je povinen postupovat při správě daně způsobem, který při dosažení stanoveného účelu daňový subjekt nejméně omezuje, svoji pravomoc může vykonávat výlučně v souladu se zákonem, postupovat v součinnosti s daňovým subjektem a rozhodnutí o delegaci místní příslušnosti řádně odůvodnit. Všechny tyto zásady by mohly být popřeny, pokud by rozhodnutí o delegaci místní příslušnosti nepodléhalo soudnímu přezkumu. To by navíc vedlo k nebezpečí, že daňová správa bude takovýmto způsobem na úkor daňových subjektů řešit své organizační potíže. Rozšířený senát dále uvedl: „*Argument o tom, že rozhodnutí o delegaci je procesním úkonem a součástí budoucího řízení, a proto že daňový subjekt může podat žalobu proti meritornímu rozhodnutí a v jejím rámci napadnout delegaci, neobstojí. Delegovaný správce daně totiž vůbec nemusí v budoucnu zabývat s daňovým subjektem daňové řízení, aniž by to ale ovlivnilo v důsledku delegace změněná práva a povinnosti daňového subjektu. Pokud takové řízení neproběhne, delegace nebude jako procesní úkon součástí budoucího řízení, a tedy neplatí, že daňový subjekt může proti delegaci brojit v rámci žaloby proti meritornímu rozhodnutí delegovaného správce daně. Proto pokud by daňový subjekt byl nucen čekat na stanovení své konkrétní daňové povinnosti, a ke tomu by v budoucnu nedošlo, nemohl by se delegaci provedené v rozporu se zákonem nijak bránit, ač k zásahu do jeho právní pozice - jak vyloženo - došlo. Rozhodnutí o delegaci je proto samostatným úkonem, rozhodnutím samostatně napadnutelným správní žalobou (§ 65 odst. 1 s. ř. s.).“ Tyto závěry Nejvyšší správní soud zopakoval i v rozsudku ze dne 28. 1. 2015, č. j. 4 Afs 216/2014 - 32,*

pokračování

č. 3197/2015 Sb. NSS, a lze je *mutatis mutandis* vztáhnout i na nyní projednávanou věc. I zde totiž může být rozhodnutí dle § 172 odst. 5 stavebního zákona vydáno i mimo probíhající správní řízení.

S přihlédnutím k těmto skutečnostem tak má Nejvyšší správní soud za to, že rozhodnutí, kterým se nařizuje vlastníku nemovitosti povinnost umožnit oprávněné úřední osobě vstup do nemovitosti dle § 172 odst. 5 stavebního zákona, může zasahovat do hmotných práv dotčené osoby (do práva vlastnického a práva na ochranu nedotknutelnosti obydlí), proto nemá povahu rozhodnutí, jímž se upravuje vedení řízení před správním orgánem ve smyslu § 70 písm. c) s. ř. s.

III.

Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

S ohledem, na shora uvedené Nejvyšší správní soud kasační stížností napadené usnesení Krajského soudu v Plzni zrušil, neboť stěžovatel se úspěšně dovolal důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. Nejvyšší správní soud proto věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení (§ 110 odst. 1 věta první s. ř. s.).

Podle § 110 odst. 4 s. ř. s. zruší-li Nejvyšší správní soud rozhodnutí krajského soudu a vrátí-li mu věc k dalšímu řízení, je krajský soud vázán právním názorem vysloveným Nejvyšším správním soudem ve zrušovacím rozhodnutí. Na krajském soudu tedy nyní bude, aby se zabýval věcnými i procesními námitkami uvedenými v žalobě a přezkoumal rozhodnutí žalovaného.

V novém rozhodnutí ve věci krajský soud podle § 110 odst. 3 s. ř. s. rozhodne i o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 2. prosince 2015

JUDr. Lenka Matyášová
předsedkyně senátu